

de ser proto-basc (i per què no ibèric) en romanitzar-se Hispània; i, sentit com *SÀREA pels fills dels legionaris hispanitzants, base perfecta de *šāra/seira/sera*

Acabem amb un suport més enigmàtic: el mot *šare* o *sare*, que es llegeix en sis de les 25 inscripcions paleo-lusitanes trobades a l'Algarve i Sud de l'Alemtejo (en el difícil alfabet-sil·labari que els és peculiar) el que fa impressió és que en tots sis casos es tracta sense excepció d'inscripcions sepulcral. Tot i que la llengua d'aquestes inscripcions no està interpretada, ja fa molts anys que se sospita que *šare* sigui el nom que en aquesta llengua rebia el sepulcre, sarcòfag o cista que porta la inscripció. I així com 'cista' era pròpiament un cove o gran cistella, *šare* o *sare* es podria identificar llavors amb el basc *šare*, i hi hauria un altre puntal per a l'ètimon pre-romà SÀREA. Constant el mot com estès, des dels temps de la lliure Hispània, fins als dos extrems de la península, i en llengües ja molt divergents llavors (qui sap si només germanes en el vocabulari, o també cosines o germanes genèticament) ningú trobarà escrúpol a admetre que el mateix mot sonès ja llavors *SÀREA a l'E i en la zona transpirenaica, però *SÀREA a la resta? És clar que la diferència sempre es pot justificar per una antiga influència del tipus també pre-romà SARRÓ.

De tota manera, no és qüestió de fer-se il·lusions sobre la fermesa d'aqueix suport epigràfic. En aquestes difícils inscripcions lusitanes el mot va seguit sempre de *na*, potser preposició, postposició o partícula, i de *keem*, potser verb d'un sentit com 'collocat' o 'reposa'. Però encara que ja fa mitja centúria que es va emetre la sospita que *šare* hi designi el 'sepulcre', no se n'han trobat proves irrecusables ni hi ha acord de tots els qui més hi entenen: veg. U. Schmoll (ai com enyorem la seva veu, d'ençà que se'ns ha apartat), *Die Sudluisitanischen Inschriften* (Wiesbaden 1961, pp. 42-3, 1-2 i altres), que dubta entre aquesta interpretació i la que ho tradueix per 'fill'. La interpretació antiga partia d'una lectura *sarona komu*, que Schmoll ha canviat, i recolzava en una teoria (de Vetter etc.) segons la qual el lusità i la llengua pre-hel·lènica de Lemnos, eren llenguatges germans 'd'una família tirsènica' (car sembla que en les inscripcions lèmniques *zeronatθ* significa 'en el sepulcre' i ho relliquem amb el nom de la caverna de *Zήρυρθον* a Samotràcia, nom visiblement pre-hel·lènica d'un refugi on s'han fet troballes antigues). Es comprèn la reacció de Schmoll potser només pel canvi de lectura, potser també per la incertidumbre d'aqueixa teoria. Però si Lemnos és Il·luny, Vascònia, Galícia, Castella i Catalunya no són gaire i l'Andalusia dels Ss. x-xi encara menys?

DERIV : *Sarrí* (Dfa.) però no hi confonguem la pronúncia *sāri* que porta l'ALF (m. 1792) a Arles i Illa de Tet, que no és més que el fem. *sāria* (és còmic i alhora trist que *AlcM* posi Illa en el Tec). També s'ha d'entendre com a pronúncia dial. de *sāria*, la locució a *sarris* (supra). I no veig com s'explica *sarris* 'esquel·lots que es fan als viudots quan es tornen a casar, amb esquel·les, corns i àmfores (sic)' (BDC XVII, 112) si és que no hi ha aquí algun malentès o descurança de

Griera. +*Sarriàs* (1396, supra). *Sarriada* (DAg). *Sarrier* [S. xvi, DAg] 'el qui fa sàries' (cf. el cognom *Xarrier*); a Flux hi ha molts *sariés* (1934, 1935); a Torrent de l'Horta és molt renomnat l'*Aljub* del *Sarié*; a Demús l'Alqueria del *Sarié*; i a la gent d'Àrtana els diuen (almenys a Lluçena) *sariéros*, motiu ètnic (1962-61) *Sarrieta* (supra). *Sarrió* [Lacav.]; *sarriónada* *Ensarriar* [DORT], *ensarri* (ribag, V. supra, i prov.); *desensarriar*; *ensarriaronar*

1 Especialment sobre les formes africanes, i en l'aspecte etnogràfic, és important el treball modern de Giese, *Rev Port de Filologia* iv (1950), el qual, però, no avança gens en l'estudi de l'etimologia de *sària* — 2 Hi ha encara una setena inscripció on apareix *šaree*, i allí no va acompanyat de *na keem*. Però potser s'explica, si aquí com es pot sospitar hi ha mescla amb una altra llengua. Grec haver estat el primer (en el DECH, nota 8) de cridar l'atenció sobre el vague aire indoeuropeu dels altres mots que hi figuren: *οκοροοιηραποο* --- *αpusunkkoolo-pooi* - *Herošaree Hasuoomi*, que transposats en caràcters grecs serien, més o menys: *οὐχ ὑπνεειρ' ἀπό ... ἐπισυγκολαφοῦ ἤρωσ* "Αρει 'Ησιωνι ---. Cf. gr. hellenístic *συγκολάπτω* «to hew in pieces» i l'epigràfic *ἐγκολάπτω ο κολαφιζώ ἐπὶ πύνακος* 'jo gravo en pedra'; altrament *νειρός* 'últim', *νείαιρα*. Si fos realment grec, potser es podria entendre aproximadament: 'no dessots de --- un heroi inscrigui (o dediqui) a Mars Hesidònic ---'. No sé què seria el darrer mot, qui sap si algun derivat dialectal de *ἦμι* en el sentit de 'disparar' (cf. *ἐσειπήσ?*) o fariem cas de l'aspecte d'epítet onomàstic: cf. 'Ἡσιόνη nom d'una semídea (també es podria posar 'Ἡσιόνη), o els "Ἡσσοιο tribu de la Lòcride. Casual tot això? Tartessis o sorotapes mig hellenitzats? En un dels casos de les inscripcions apareix combinat amb *šare* un *sarunea*, i aquest apareix en una altra inscripció (Schmoll, pp. 24, 16, 40).

Sarriassa, V. *sarró* (herba) *Sarriblava* i *sarrinegra*, compostos de CERRO 'floc de pèls' amb *blau* i *negre* *Sarrier*, *sarrieta*, V. *sària*; com a nom de planta és un intolerable gallicisme per *sajolida* (del mateix ètimon) *Sarrill*, *sarrilla*, V. *sarrill(a)* (SARNA) *Sarrinegra*, V. *sarriblava* *Sarrió*, *sarriónada*, V. *sària* +*Sarriol*, nom d'una espècia, V. nota a *macis* *Sarriot* [1470], deturpació del fr. *charriot*, influït per *sària* *Sarri-tera* i *sarriesterada* 'cap de núvol, munt de caps de núvol' (Conca de Barberà), pot haver-hi metàtesi de **cisterrera* encreuament de *cirrus/cerro* (o un derivat) amb un *esterrissera* expressant un núvol que terreja o s'esterrisseja *Sarro*, V. *sarró* Quant al castellanisme *sarro* (intolerable i ben innecessari en lloc de *tosca de les dents* o *tosca dentària*), és parent de SARNA (veg. allí i DCEC/DECH)

SARRÓ, del mateix origen incert que el gascò *sarroá*, cast. *zurrón*, port. *surrão* i port. ant. *sarrom*: un mot semblant existeix en basc (*zorro*, o sigui *çorro*) i en àrab *sýrra*; en aquestes llengües és antic en totes